

Nr 264.

Av herr **Borell**, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till kommunalskattelag m. m.

I Kungl. Maj:ts för innevarande riksdag framlagda förslag till kommunalskattelag har upptagits kommunalskattekommitténs förslag rörande kommanditbolags beskattning, innebärande subjektiv skattskyldighet för dessa hittills skattefria bolag för den del av inkomsten, som belöper på kommanditdelägarna, som i sin ordning få utbyta sin hittillsvarande skattskyldighet för inkomst av rörelse mot skattskyldighet för utdelning å sina kommanditlotter.

Denna detaljreform är tydligen ett led i strävandena att genomföra dubbelbeskattningen av bolagsinkomst så långt som möjligt och motiveras med likheten i ställning till vederbörande bolag mellan kommanditdelägare och aktieägare i vanligt aktiebolag.

Kungl. Maj:t har således icke följt den medelväg till frågans lösning, som anvisats av 1924 års skatteberedning, nämligen att bibehålla status quo för mindre kommanditföretag, d. v. s. med högst fyra kommanditärer, denna gräns synbarligen vald med hänsyn till att fem är minsta i lag tillåtna antalet delägare i ett aktiebolag.

Då det är min bestämda uppfattning, att kommanditbolagsformen alltjämt har en uppgift att fylla i vårt näringsliv, har jag icke kunnat vara med om att på skattevägen såsom en omväg försvåra eller omöjliggöra dess användning.

Kommanditbolaget har i praktiken ofta blivit en ändamålsenlig form för försättning av en enskild firmas rörelse efter firmaägarens bortgång. För arvingarna har därigenom beretts tillfälle att få arvslotterna bibehållna i en vinstgivande rörelse, och dennas ofta nog betydande good willvärde har kunnat tillvaratagas. Samtidigt hava de arvingar, som ej kunnat delta i företagens ledning, haft tillfälle att i självförstått intresse begränsa sin ansvarighet till kommanditlotterna, utan vilken möjlighet försiktigheten givetvis skulle tvingat mången att, såsom det säkra för det osäkra, taga ut sin arvslott ur företaget.

Efter mitt förmenande saknas också anledning för det allmänna att nu gå fram såsom föreslagits. De åberopade taxeringstekniska svårigheterna vid taxering i rörelsekommunen av kommanditdelägare, bosatta annorstädes, torde ej vara så stora, då vederbörliga uppgifter ju lämnas av bolaget.

Skulle riksdagen emellertid anse sig böra taga hänsyn till berörda taxeringsbesvärligheter, är dock uppenbart, att klagomålen i detta avseende kunna hava någon befogenhet allenast beträffande kommanditbolag med något avsevärt antal delägare.

Skatteberedningens ovannämnda förslag har till utgångspunkt ett särskiljande mellan stora och små företag med hänvisande av de förra att ordna sig i aktiebolagsformen. Beredningen förbiser emellertid, att ett företag kan vara stort och ha få delägare, medan å andra sidan antalet delägare i ett litet företag kan vara mycket omfattande. Därför är i varje fall den av beredningen föreslagna gränsen mellan skattefria och skattskyldiga kommanditbolag alldeles otillräcklig. Man behöver blott tänka sig, att i ett familjebolag med 4 kommanditärer en av dessa dör och efterlämnar flera arvingar än en. Detta dödsfall skulle då förändra bolagets skattenatur.

Om någon dylik gräns överhuvud taget skall uppdragas till skillnad från vad nu gäller, måste den, för att få någon praktisk betydelse, göras väsentligt vidare t. ex. så att högsta antalet kommanditdelägare i skattefritt kommanditbolag sättes till tio.

Med åberopande av det anförda får jag alltså hemställa,

att riksdagen måtte besluta sådana ändringar i Kungl. Maj:ts förslag till kommunalskattelag, att

1) kommanditbolag bibehållas vid nu gällande skattefrihet, eller

2) om min hemställan under 1) ej kan bifallas, de föreslagna reglerna för kommanditbolags skattskyldighet göras tillämpliga allenast å bolag med flera än tio kommanditdelägare.

Tillika får jag anhålla, att vederbörande utskott måtte, i mån av bifall till berörda hemställan, vidtaga erforderliga ändringar i lagtexten.

Stockholm den 16 mars 1927.

Th. Borell.